

HALINA PAWLOWSKA'

TAKHLE
JSEM SI TO ^{TEDA}
NEPŘEDSTAVOVALA

motto

Takhle jsem si to teda nepředstavovala

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Halina Pawlowská

Takhle jsem si to teda nepředstavovala – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

motto

HALINA PAWLOWSKÁ

TAKHLE
JSEM SI TO ^{TEDA}
NEPŘEDSTAVOVALA

Praha 2019

© Halina Pawłowska, 2019
Illustrations © Erika Bornová, 2019

ISBN tištěné verze 978–80–267–1553-5
ISBN e-knihy 978–80–267–1611-2 (1. zveřejnění, 2019)

Pro všechny optimisty, kteří se aspoň jednou stěhovali, aspoň jednou rekonstruovali, stavěli, neustále něco opravovali, milovali a trápili se, a pořád doufají, že někdy někde budou žít spokojený život.

Sakra, to je masa!

Byla tenkrát sobota, když jsem se probudila a měla jsem pocit, že něco není v pořádku. Jako by mě bolel zub. Teple a tak nějak táhle a pořád, ale... ten zub byl obrovský. Bolest mi pulzovala od ucha přes tvář k paži, přes záda a stehno, aby se koncentrovala v lýtku a dobrněla v chodidle.

„Bolí mě noha,“ řekla jsem Mirkovi. Nepřipadalo mu to vážné. Nohu nepokládal za důležitou.

„Tak to rozchoď!“ poradil mi a já to zkusila. Opatrně jsem se postavila. Udělala jsem krok. Nemůžu říci, že by se ta bolest zvýšila. Už jsem měla zkušenost se zlomeným kotníkem a tehdy jsem měla pocit, že se mi do masa zatínají špičaté vidle. Ne, tentokrát se při mém pohybu nedělo nic. Až na to, že celá levá půlka mého těla mi připomněla, jak jsem měla v patnácti zánět okostice a jak jsem omdlela v zubařském křesle. Pod nosem mi vyrašil knírek z potu. Ani při porodu jsem se takhle neorosila. Kromě té okostice se mi

jen jednou udělalo podobně špatně. Když jsem jako host vystupovala v televizní estrádě a moderátor se mě zeptal: „Kdo nebo co je pro vás v popmusic opravdovým bonbonkem?“ Nemohla jsem si vzpomenout ani na jednoho zpěváka, a protože nesnáším žoviální fráze, tak se mi udělalo zle asi i z toho, že jsem toho člověka za ten bonbonek nemohla praštit.

Tenkrát mému muži asi hodinu trvalo, než pochopil, že tuhle sobotu s ním nepůjdu venčit psa ani nepojedem na řízky k jeho matce. Došlo mu, že mne musí dopravit do nemocnice. Opírala jsem se o něj těžce a on vzdychal, protože měl křehkou kostru.

Doktor, který měl službu, byl krásný. A já ho znala! Milovala jsem ho, když mi bylo čtrnáct a on byl diskžokejem ve známém pražském klubu. Netušila jsem, že se z něj stal neurolog. Vzpomněl si na mě. Jednou jsem se s ním líbala, a protože si nechal brýle v kapse u košile, tak jsem mu je na jeho hrudi svou mohutnou vášní rozdrtila.

Ta noha mě tak strašně bolela, že mi bylo fuk, že jsem se neučesala, že mám na sobě pohodlnou podprsenku, která svou velikostí i tvarem připomíná pelech pro psa. Hrozné bylo, že jsem zapomněla, že mé boty pouští barvu, a jak mne Mirek vlekl od auta, tak jsem tápla do louže a výsled-

kem bylo, že se mé prsty zbarvily do odstínu netopýra. Doktor se jich s nechutí dotkl.

„Mělas nohy v mrazáku?“ zeptal se a já měla chuť zařvat, že jsme se neviděli už dvacet let, a tak měl přece dost času, aby si pořídil nové brýle!

Chtěl mě poslat na chirurgii, ale když jsem naslinila ukazováček a názorně mu předvedla, že je mé chodidlo pod šedým nánosem růžové, nechal mě odvézt na magnetickou rezonanci. Jak jsem ležela v té troubě, tak jsem si představovala, jak umřu a jak můj muž naše děti odvede ke své chladné matce a ta je nikdy nestiskne v náruči, a protože má jen dvouletou ekonomickou, tak ani nebude bazírovat na tom, aby šly na vysokou. A chtělo se mi brečet, protože svou dceru nikdy nenaučím, jak se správně dusí ukrajinské holubce, a neuvidím, jestli můj syn bude v dospělosti vysoký a štíhlý jako můj manžel.

Můj manžel mě nelitoval. Ani když se dozvěděl, že mi vyhrězla plotýnka a že mi její úlomky dráždí kořen nervu. Žárlil. Nelíbilo se mu, že mi neurolog tyká. Mně se zas nelíbilo, že se mě doktor zeptal: „Tys dost přibrala. Proč?“

Dostala jsem spoustu léků a obstřík. Neurolog vzdychl, když odhalil můj zadek, a dokonce se mi zdálo, že zašeptal: „Proboha, to je masa... kam mám sakra tu jehlu asi tak vrazit?!“

A pak jsem měsíc jen ležela v posteli v činžáku, kde jsme bydleli, a polykala jsem prášky ve dvouhodinových intervalech, abych zvládla to nesnesitelné škubání a tlak, který mě chtěl zabít. A tak nějak mi došlo, že už nikdy nebudu fit a krásně mladá, když se mi bortí páteř, a viděla jsem se na vozíku – těžkou, ovadlou ženu, která je nesnesitelná, protože všem závidí jejich pohyblivé figury. A bylo mi jasné, že hubený Mirek se se mnou tahat nebude, že můj syn odjede studovat do ciziny a má dcera se vdá za nějakého grázla, který jí zakáže se se mnou stýkat. A já se z postele v činžáku nehnu a nikdy už neuvidím slunce a možná, že mou mrtvolu objeví až sousedka, když to bude na chodbě podezřele páchnout.

A proto jsem se začetla do inzerátů a tam jsem našla text, v kterém nabízeli dům nad Vltavou. A tak jsem zavolala do realitky a tam mi řekli, že se jedná o moc ošklivou stavbu a že se mi určitě nebude líbit.

Chlap v ušance s kožešinou

Za měsíc jsem belhala o berli a byla jsem schopna se jít na ten dům podívat.

Byla to ošklivá stavba. Betonový kvádr, který balancoval na hraně stráně. Připomínal trochu staré bunkry, na jejichž dveřích visí masivní zrezivělé zámky, které jsou pro jistotu omotané mohutnými řetězy. Přesně v takovém bunkru přišla má kamarádka Zuzana o panenství. Vyprávěla mi o tom hned, jak jsme se potkaly před prvním ročníkem gymnázia na chmelové brigádě. Bylo to na Petříně. Tedy ten bunkr. Chmelová brigáda byla u Krušovic. Táhly se tam široké plochy zelených chmelnic. Šišky chmelu jsme házely do větelů a hned druhý den po příjezdu mi z šišek na rtech vyrašilo asi osm oparů. Tehdy se ještě žádný botulin do obličeje nepíchal. Ženy měly běžné velikosti úst, tedy většina žen... já ne! Můj

horní ret se zvětšil do velikosti kachního zobáku a skoro se mi nevešel pod nos. Spodní ret se mi vydul jako stařenám z afrických kmenů, když jim v dětství do úst vložili kovové destičky. Spodní ret mi zakryl celou bradu. Viděla jsem si ho, jakmile jsem pohlédla dolů, a protože jsem musela koukat na chmel, který jsem otrhávala, začala jsem šilhat.

Původně jsem si myslela, že hned na brigádě okouzím své gymnaziální spolužáky a že mi konečně začne ten vysněný život studentky, která nemusí lovit obdivovatele mezi prťavými, obrýlenými šprty s nepěknou pletí, ale že si z chmelu jako trofej přivezu urostlého hochu, s kterým budu vyrovnaně nasávat středoškolské vědomosti. Tak to nevyšlo. Obloukem se mi vyhýbali nejen všichni kluci z celé školy, ale zdálo se mi, že i někteří pedagogové. Až na Zuzanu. Ta jako by si mého hendikepu nevšimla. Seděla poctivě těsně vedle mého věrtele a vyprávěla. Já na ni užasle šilhala, a protože jsem ve rtech ztratila cit, tak mi vzrušením tekly sliny po krku a na prsa, až jsem měla mokré i ruce. Pamatovala jsem si přesně, jak Zůza popsala to divné stavení. Bylo za Hladovou zdí. V podstatě to byla díra obezděná drolivými cihlami, pocákaná nápisy, i když sprejeři ještě nebyli. Dveře měla ta díra vyvrácené, s masivním kováním. Tehdy jsem nechápala, proč tam ta Zůza

vůbec lezla?! Jaká síla ji nutila, aby si právě tam vyhrnula sukni?! Představovala jsem si tu situaci v různých variantách, ale všechny se mi zdály strašné. A Zůza se mi taky zdála divná. Jednou mě požádala, jestli bych se s ní nešla na ten Petřín podívat. Byl podzim a nebylo hezky. Když jsme došly k ruině, tak mě Zůza nutila vejít dovnitř.

„Jdi se kouknout, jestli je tam ta stará matrace!“ Vůbec jsem nechtěla se tam jít kouknout.

„Jdi!“

V té době, to nám bylo šestnáct, jsme se hodně zabývaly psychologií, obě jsme ji chtěly studovat a oháněly jsme se jmény jako Freud a Fromm a taky jsme věřily na nutné konfrontace se strestry minulosti. Proti své vůli jsem tedy vstoupila dovnitř. Čpělo to tam, svítla jsem si zapalovačem. Zůza venku kouřila. Stěny byly zčernalé dýmem, na zemi byl popel z ohniště a vzadu... bála jsem se popojít. V rohu jako by se něco krčilo... Najednou se chladně pohnul vzduch a zapalovač zhasl. A pak na mě něco spadlo a něco zapištělo a já letěla z toho odporného brlohu a křičela jsem hrůzou a hnusem a Zůza běžela za mnou a taky křičela, ale když jsem už nemohla popadnout dech, tak jsem si uvědomila, že v tom jejím křiku slyším něco zvláštního... Byl to smích.

Zůza se smála, až ji to ohýbalo do kolen. A já teprve v tu chvíli, jak ve filmu, viděla Zůzu, jak

vkroužkla za mnou do bunkru, jak sfoukla zapalovač a jak na mě hodila ten hnusný hadr.

Doběhla jsem až na Újezd.

„Počkej!“ křičela Zůza.

„Vždyť já jsem si to všechno vymyslela! Úplně všechno! Chápeš?!“

O Zůze jsem začala vyprávět jen proto, že ten dům z inzerátu měl nejen podobné dveře s řetězy jako ten na Petříně, ale v jeho sklepě jsem ucítila stejnou vůni. Hnilobu kombinovanou s něčím neidentifikovatelně vzrušujícím, z čeho mi naskočila husí kůže.

Ale před domem rostly šípky. A víno. Modré hrozno už bylo seschlé a padalo na zem a všude poletovaly straky a taky jsem zahlédla sojku. A datla. Ještě nikdy předtím jsem ho neviděla. Kloval do žluté omítky a vůbec si nás nevšímal.

Nikdy jsem neměla sklony stát se ornitologem, ale právě ti ptáci mne fascinovali. Byla jsem v Praze, ve velkoměstě, ale přitom v lůně přírody. Nebo lépe řečeno – připadala jsem si jako v anglickém televizním seriálu o životě šlechty v jejím rodinném sídle.

Plot obrůstal břečťanem, v rohu zahrady rostl mohutný ořech. Na větvích se houpaly obrovské plody, a když zavál vítr, tak jako by žbluňkaly do spadaneho listí.

„Je to tu hodně neudržovaný,“ řekl Mirek.

„Vzpomeň si na Orlický hory!“ vyjekla jsem.

Měli jsme totiž za sebou už jednu zkušenost s prohlídkou nemovitosti. Když se nám narodil Adam, zatoužili jsme po chalupě a měli jsme tehdy ušetřených padesát tisíc. O nemovitosti byla nouze. Nějací známí nám dali tip. Měli jsme odjet k Žamberku a tam na polosamotě u lesa měl stát objekt, na který bychom měli prý tak akorát. Neměli jsme auto, loudali jsme se tam tři hodiny vlakem a pak autobusem a pak dalším vláčkem a pak jsme šli tři kilometry pěšky, a protože byl duben, tak se déšť proměnil v drobné sněžení a mně v lodičkách omrzly nohy a Klárka plakala, protože jí ze studeného vzduchu páli-ly tvářičky. Zazvonili jsme u domku, jehož adresu jsme dostali, a i když se nám zdál ten domek docela malý, vypadal útulně.

„Je to sem daleko, ale možná, kdybychom se časem zmohli na nějaký vůz, tak by to tady bylo docela hezký...“

„No nevím, střecha je nějaká jetá...“ Mirek si hrál na znalce. A pak vyšel chlap, cpal se klobásou a houkl za sebe na manželku:

„To jsou ti Pražáci, jak chtěj chalupu!“

„Počkejte, jen dopiju kafe a půjdem tam!“ řekl nám a zmizel v teple.

„Kam půjdem? To nás ani nepozve dovnitř?“ Mirek tomu nemohl uvěřit, ale chlapa to ani ve

snu nenapadlo. Vyšel asi za patnáct minut, měl na sobě vatovanou kombinézu a ušanku s kožešinou.

„Jdeme támhle!“ řekl a ukázal na kopec.

A my se za tím hulvátem vlekli další dva kilometry. Pak jsme uviděli obrovské stavení, bývalá stodola, která neměla stěny. Proháněl se v ní vítr a kryl ji kousek plechu. Nejsem schopna vyjádřit v přesných číslech velikost té střechy. Ale kdybych řekla, že ta stodola měřila padesát metrů, tak ten plech měl asi centimetr.

Zdálo se, že dům v Podolí má střechu celou.

Paní z realityky připomínala panenku Barbie. Nebyla o moc větší. Připadala jsem si vedle ní jako ta orlická stodola. Obrovská!

Agentka měla dokonalé tvary, maličká ňadra, maličký zadeček, maličké boky. Měla na sobě bílé džíny, asi je koupila v dětském oddělení, a růžový svetřík.

„Bydlela tu nějaká Ruska,“ prudce začichala, jako by ucítila typicky ruský odér.

„To musíme zatajit před tátou. Táta nenávidí Rusy,“ informovala jsem ji.

Agentka byla výborná obchodnice.

„Možná, že to ani nebyla Ruska. Možná to byla... Estonka.“

„O Estoncích táta říkal, že jsou krutí...“

„Možná, že ta, co tu bydlela, byla...“ agent-

ka váhala, která národnost by mého otce mohla uspokojit.

„Proč bychom před tátou něco tajili?“ přerušil ji Mirek. „Není zatím důvod cokoli tajit. Mně se to tady zdá naprosto nevhodný.“

Ale já jsem chtěla ten dům vidět celý. Vešli jsme dovnitř. Nevypadalo to tam pěkně.

Přízemí s dlaždičkami barvy hnoje, prasklé bakelitové kliky a linoleum prošlapané jak v krčské nemocnici, když mě do ní v šesti zavřeli, protože jsem měla spálu.

Dům měl jedno patro s třemi pokojíky velikosti cely a docela prostornou koupelnu se sprchovým závěsem. Na něm se nedala nevidět podezřelá čmouha bůhvíčeho zaschlého a mně se hned vybavila scéna z Hitchcockova *Psycha*.

Taky byl docela nelogicky v koupelně dvouvaříč a stolek a na něm ležel talíř s vidličkou, jako bychom někoho právě teď vyrušili od oběda.

Pokoje spojovala úzká, tmavá chodba s nízkým stropem a na něm mě zaujal poklop.

„Tam je půda?“ chtěla jsem vědět. Agentka koukla do plánů.

„Není tam nic.“

Muž si pod poklop šikovně přisunul štafle. Hrdinně poklop odsunul a vylezl nahoru. Nebyl vidět, neozýval se.

„Co je tam?“

Mirek mlčel.

„Tak co je tam?“ Ticho.

„Jdu tam!“

Chromou nohu jsem za sebou táhla jako hadr, hrabala jsem se ztěžka, ale povedlo se mi to. Stála jsem na střeše.

Spáry na ní byly zalité asfaltem, u antény se leskla loužička vody. A pak jsem se narovнала a pochopila jsem, proč můj muž nebyl schopen slova.

Před sebou jsem měla nejhezčí vyhlídku na světě. Stromy na zahradě spolu s keři od sousedů jako sametový kanýr lemovaly věže vyšehradského kostela svatého Petra a Pavla. Za nimi vykuchovala další věž, jako by se chtěla schovat, musela jsem poodstoupit stranou, abych si ji mohla prohlédnout. Byla to katedrála svatého Víta, dotýkala se mraků a Pražský hrad mi připomněl pohár s vanilkovou zmrzlinou. Vltava se klikatila jako taftová mašle, kterou zdobily parníky. Petřín zdálky vypadal jak dečka, na kterou někdo vyšil spleť cestiček. Vůbec jsem netušila, jak krásná je podolská vodárna. Bíle se leskla hned pod námi jak kubistický šperk a já najednou úplně jasně věděla, že tenhle dům je pro mě ten pravý.

A v tu chvíli naši agentku osvítil Duch svatý.

„Už jsem si vzpomněla! Ta paní, co tu bydlela, byla Ukrajinka!“